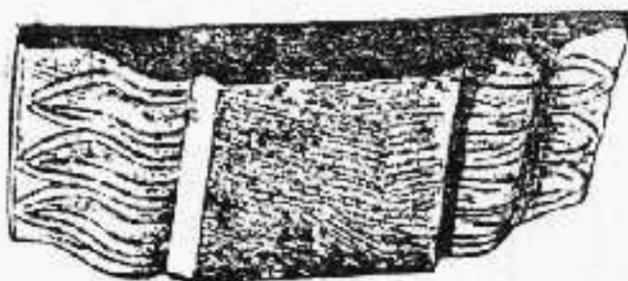

Συρίας, ἐν ἣ περιεσώθησαν τὰ ἀρχαιότατα ὑποδείγματα αὐτῶν¹. Εἰς τὴν ἐφεύρεσιν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἐπιθήματος προέβησαν οἱ ἀρχιτέκτονες ἀφ' οὗ ἐγκατελείφθησαν τὰ ἀπλᾶ ἐπιστύλια, ἀντικατασταθέντα ὑπὸ τῶν τόξων, διότι τὰ κιονόκρανα ὡς ἐκ τῆς περιορισμένης αὐτῶν ἐπιφανείας δὲν ἠδύναντο ν' ἀνέχωσι μετ' ἀσφαλείας τὰ ἄκρα τῶν τόξων τὰ ἐρειδόμενα ἐπ' αὐτῶν, ἄνευ τῆς παρεμβολῆς τῶν ἐπιθημάτων τῶν ἐχόντων πλατεῖαν τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν, προσαρμόζουσιν ἀκριβῶς εἰς τὰς βάσεις τῶν τόξων.

Τὰ ἐπιθήματα ταῦτα, ὡς δηλοῦται καὶ ἐκ τῶν εἰκόνων 49 καὶ 50,

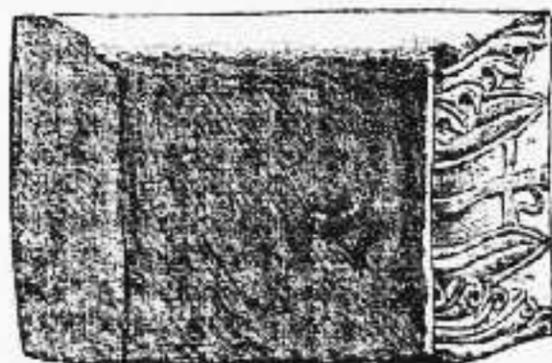

Εἰκ. 49. Ἐπίθημα χριστιανικοῦ κιονοκράνου (Laurent).

εἶχον συνήθως σχῆμα κολούρου τετραγωνικῆς πυραμίδος ἐχούσης ἐπικλινεῖς μόνον δύο ἀντιστοίχους πλευράς, ἐτοποθετοῦντο δὲ ἐπὶ τῶν κιονοκράνων οὕτως ὥστε ἡ μὲν στενὴ κορυφή ἠρείδετο ἐπ' αὐτῶν, ἡ δὲ πλατεῖα βᾶσις ἦτο ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἄνω, ἐπ' αὐτῆς δ' ἠρείδετο ἡ λιθοδομὴ ἡ ἀπο-

τελοῦσα κοινὸν ἄκρον δύο ἐκατέρωθεν τόξων. Ἦσαν δὲ τὰ ἐπιθήματα πιθανώτατα ἐν χρήσει ἀπὸ τῆς Δ' ἐκατονταετηρίδος, διότι εὐρέθησαν τοιαῦτα ἐν Ῥώμῃ χρονολογούμενα ὑπὸ τινῶν ἀπὸ τοῦ 353, ἀλλ' ἡ καθολικὴ χρῆσις αὐτῶν ἐπεκράτησε κατὰ τὴν Ε' ἐκατονταετηρίδα, εἰς ἣν ἀνάγονται σχεδὸν πάντα τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ ὑποδείγματα, τῆς χρήσεως ταύτης παρατεινομένης μέχρι τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς Σ' ἐκατονταετηρίδος, ὅπότε παρηγκωνίσθη τὸ ἐπίθημα ὑπὸ τῶν συνθέτων κιονοκράνων τῶν συνδυαζόντων ἐν αὐτοῖς ἰδιότητος κιονοκράνου ἅμα καὶ ἐπιθήματος.

Γνωστὰ ὑποδείγματα ἐπιθημάτων ἐκ τῆς Ε' ἐκατονταετηρίδος εἶναι πολλά, καὶ δὴ ἐκ μὲν τῆς Ῥώμης ἐν S. Stefano Rotondo, S. Lorenzo fuori le Mura, S. Agnese, S. Maria in Cosmedin. Ἐκ δὲ τῆς Παβέννης ἐν S. Apollinare Nuovo, S. Giovanni Evangelista, SS. Nazaro e Celso, S.

Εἰκ. 50. Ἐπίθημα χριστιανικοῦ κιονοκράνου (Laurent)

¹ Ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Μουσμεῖ. De Vogüé, Syrie centrale πιν. 7.